

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Quibusdam præmissis, referuntur sententiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

DISPUTATIO II.

De objecto voluntatis Dei.

Sppositâ existentia voluntatis divinæ, & cognitâ ejus naturâ, considerandum est ejus objectum, tam materiale, quàm formale; tam motivum, quàm terminativum; ex cujus notitia, natura & quidditas divinæ voluntatis amplius manifestabitur.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quodnam sit objectum formale motivum & terminativum divinæ voluntatis?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententia.

1. **P**ro intelligentia, & resolutione hujus difficultatis, Advertendum est, duplex solere assignari objectum formale & specificativum; unum motivum, & aliud terminativum. Illud est quod movet potentiam ad sui cognitionem; istud verò quod illius habitudinem terminat: verbi gratiâ in sententia illorum qui docent ens rationis pertinere ad objectum specificativum nostri intellectûs, vel Metaphysicæ, ens reale est objectum adæquatè motivum nostri intellectûs, vel Metaphysicæ; quia illud solùm potest movere intellectum ad sui cognitionem, per speciem sui repræsentativam: objectum verò terminativum, est ens ut sic, ut abstrahit ab ente reali & rationis, quia ad utrumque potest ferri & terminari intellectus, vel Metaphysica. Quærimus ergo, quodnam sit objectum formale, tam motivum, quàm terminativum divinæ voluntatis? In cujus difficultatis resolutione, licet sit magna sententiarum varietas, omnes tamen ad tres præcipuas reduci posse existimo.

2. Prima est asserentium bonum in communi, ut abstrahit à bonitate divina & creata, esse objectum formale adæquatè divinæ voluntatis, ac proinde bonitatem creatam ingredi objectum formale divinæ voluntatis, est inadæquatè. Ita Aureolus, Durandus, & Suarez, citati hîc à Salmanticensibus.

*Disp. 3.
dub. 2.
§. 1.*

Secunda docet objectum motivum divinæ voluntatis esse solam bonitatem increatam, terminativum verò à creata & increata bonitate præscindere, & utrique esse commune. Hanc tenent Recentiores quidam, quos sine nomine referunt Salmanticenses loco citato.

Tertia verò sententia quæ est communis in Schola D. Thomæ, defendit objectum formale primarium, tam motivum, quàm terminativum divinæ voluntatis, esse solam bonitatem increatam; bonitatem autem creatam, objectum duntaxat materiale, & secundarium.

§. II.

Vera sententia duplici conclusione statuitur.

3. **D**ico primò: Objectum formale motivum divinæ voluntatis, est sola bonitas divina & increata.

A Probatum primò ex D. Thoma hîc art. 2. ubi cum secundo loco sibi objecisset, *Volitum movet volentem, sicut appetibile appetitum: si igitur Deus velit aliquid aliud à se, movebitur ejus voluntas ab aliquo alio, quod est impossibile: Respondet. Ad secundum dicendum, quòd in his qua volumus propter finem, tota ratio movendi est finis; & hoc est quod movet voluntatem: unde cum Deus alia à se non velit nisi propter finem, qui est sua bonitas, non sequitur quòd aliquid aliud moveat voluntatem ejus, nisi bonitas sua.* Quibus verbis S. Doctor, & docuit, & probavit nostram conclusionem. Objectum enim motivum voluntatis est finis, quia medium ut medium, solùm est volitum ut conducit ad finem: Sed sola bonitas increata est finis voluntatis divinæ, juxta illud Proverbiorum 16. *Omnia propter semetipsum operatus est Dominus: Ergo illa sola est objectum motivum voluntatis divinæ.*

Secundò probatur conclusio. Voluntas specificatur ab objecto formali motivo: Sed divina voluntas specificari non potest à bonitate creata: Ergo nec ab illa moveri. Major constat, Minor verò probatur. Specificari ab aliquo, est ab illo pendere, cum specificatio genus dependentiæ sit, & specificativum habeat rationem causæ formalis, saltem extrinsecæ, respectu rei specificatæ: At divina voluntas non potest à bonitate creata pendere: Ergo nec ab illa specificari.

C Tertiò probatur: Voluntas divina se habet ad suum objectum, sicut intellectus ad suum: Sed sola veritas increata est objectum motivum divini intellectûs, ut in Tractatu de attributis ostendimus: Ergo & sola bonitas increata est objectum motivum divinæ voluntatis.

4. Quartò, Illud per se primò movet divinam voluntatem, quod per se primò à divino intellectu apprehenditur; objectum enim motivum voluntatis, est bonum apprehensum, ut docent Philosophi: Sed sola bonitas divina & increata, per se primò apprehenditur ab intellectu divino: Ergo illa sola per se primò movet divinam voluntatem.

D Quintò, Sola divina bonitas est primum volubile, utpote prima bonitas, & primum ens: Ergo illa sola est objectum per se primò motivum divinæ volitionis. Consequentia patet: objectum enim per se primò motivum volitionis divinæ, non potest non esse illud quod est simpliciter primum volubile.

5. Sextò, Amor Dei erga creaturas non est affectivus, sed effectivus: Ergo non allicitur, nec movetur à bonitate creata. Consequentia patet, amor enim effectivus non allicitur, nec movetur à bonitate objecti, quia eam in illo non supponit, sed ponit. Antecedens verò docetur frequenter à SS. Patribus, præsertim à D. Bernardo in Soliloquiis num. 12. ubi exponens discrimen inter amorem Dei erga nos, & nostri ad Deum. *Nos affectu (inquit) in effectu unum nos in te efficiens.* Et cap. 4. de amore divino, *Non afficeris à nobis, vel ad nos, cum nos amas: nos à te, & in te, & ad te afficimur, cum amamus te:* Et D. Thomas quæst. sequenti art. 2. dicit quòd *amor Dei est infundens, & creans bonitatem in rebus.*

E Ratio etiam id suadet, nam amor affectionis transformat amantem in amatum, & illi quodammodo subjicit: amor autem affectionis transformat amatum in amantem, & illi sua bona